

بزهکاری؛ نوجوانان و جوانان

عبدالله نارویی

مدرس دارالعلوم زاهدان

اکثر اوقات خود را با فیلمهای زشت، مهیج و مبتذل می‌گذرانند، متأسفانه نگاه نمودن به فیلمها (رفلیش) یعنی یک روش و طریقه و متد شده است. حتی در خانه افراد متدین جامعه دستگاه ویدئو گذاشته شده و همه دور هم جمع می‌شوند و چشمان خود را به این گونه فیلمها دوخته و به نگاه کردن به اینگونه فیلمها افتخار و مباهات می‌کنند و به زعم خود این عمل را یک هنجار شمرده و جزو ارزشها می‌دانند. هنگام تهیه جهیزیه، ویدئو را یکی از حقوق مسلم زناشویی تصور نموده و اگر چنانچه ویدئو در جهیزیه نباشد غوغا به پا می‌کنند. حقیقت این است که نگاه کردن به فیلمهای مهیج برای کودکان و نوجوانان و بالی خانمانسوز است، زیرا کودک غیر ممیز، کودکی که هنوز به شعور فکری نرسیده و ذهنش صاف و خالی است، همیشه فکرش با اینگونه فیلمها مشغول بوده و در آخر، خانواده نتیجه معکوس از فرزند خود خواهد گرفت.

پر واضح است که تماشای این گونه فیلمها اثرات تخریبی بر اذهان خواهد داشت و به بچه‌ها ارتکاب جرایم، بداخلاقی، بی‌حیایی، بدکرداری، بی‌شرمی، لاابالی‌گری را می‌آموزد و از همه مهمتر، از او انگیزه کار و تلاش را می‌گیرد و او را بی‌غیرت می‌گرداند و در آخر، ذهن او را به قبیح‌ترین چیزها و اعمال مجرمانه پرورش می‌دهد. وظیفه والدین است که مواظب فرزندان خود بوده و به

نحمده و نصلی علی رسوله الکریم:

هر جامعه و دولتی در تلاش است که درصد جرم و جرایم مردمش خیلی کم بوده و سعی دارد که با منکرات و ناهنجاریها، و بزهکاری مبارزه نماید. یکی از راههای مبارزه مثبت و درست، آگاهی دادن به جوانان و مردم است که متأسفانه به این امر مهم کمتر توجه شده است.

لذا در این مقاله سعی شده که تعدادی از بزهکاریها را جهت آگاهی دادن به جوانان و خانواده‌ها بر شمرده، تا بتوانیم بر مشکلات و معضلات فایق آمده و جامعه‌ای سالم و الگو داشته باشیم. «ان شاءالله» ابتدا رنوس بزه‌ها را عنوان نموده و سپس هر یک را جداگانه بحث خواهیم نمود.

(۱) فیلمهای مبتذل

(۲) ورزشهای هزینه دار

(۳) مجلات و عکسهای مبتذل

(۴) مشروبات الکلی

فیلمهای مبتذل

یکی از مشکلات و معضلاتی که باعث تخریب اخلاق و نابودی ایمان نوجوانان در عصر حاضر می‌شود تماشای فیلمهای مبتذل می‌باشد. متأسفانه تماشای فیلمها و برنامه‌های مهیج برای نوجوانان، سرگرمی و عادت زشتی شده است. امروزه اگر به روستاهای دور افتاده مملکتمان سر بزنیم حتماً دستگاههای ویدئویی در آن روستا از تعداد خانوار آن روستا بیشتر است و خانواده‌ها

هیچ نحو نگذارند که آنها برنامه و فیلمهای زنده و زشت را مشاهده نمایند.

ورزشهای هزینه بردار

در عصر حاضر یکی از بدبختیهایی که دامن گیر جامعه ما شده و تمام افکار و اوقات را پرنموده، ورزشهای پرهزینه و وقت گیر است. آری، ورزش، ورزش است و شرع اسلام و قانون کشور، ورزش را یک عمل مهم دانسته و آنرا منع نموده است، اما ورزش هدف نیست،

«اگر ملتی عادت به شرابخواری کند، در آنجا مصایب و مشکلات زیاد خواهد شد، اگر عمیق به ممالک اروپایی بنگریم بر اثر نوشیدن شراب روز به روز معضلات و جرایم بیشتر می شود.»

متأسفانه ورزشهای که امروزه در جامعه ما رایج است با هیچ اصلی از اصول اسلام، همخوانی و هماهنگی نداشته بلکه با آنها تصادم دارد. امروزه پیمانهای بین المللی در صدد هستند که تلاش، اختراع و خلاقیت را از نوجوانان و جوانان گرفته و آنها را به سوی چیزهایی بکشانند که زندگی فردی، اجتماعی و کشوری آنها را پر نموده و آنها را از هر حیث بی خاصیت نموده تا از این رهگذر به اهداف شوم خود رسیده و تمام تخصصهای علمی را از آن خود بگردانند.

متأسفانه اکثر نوجوانان و جوانان صلاحیتهای ذهنی و جسمی و استعدادهای فکری خود را در ورزش صرف نموده اند، این ورزشها، ورزش نیست بلکه بطور قطع ورزش برای اینگونه افراد هدف زندگی شده است. همیشه در تصور این هستند که کی می شود من جای فلان

بازیکن مشهور را بگیرم و همانند او نام و عکس من در مجلات و روزنامه ها به چاپ برسد؟ آری خیلی از بازیها هستند که سرمایه داران هم در آن، جا می زنند و نمی توانند از مخارج آن برآیند. متأسفانه این بازیها عقل و فکر جوانان را ربوده و آنرا به سوی پرتگاهی بزرگ کشانده است، بازیهایی که آداب و اصول شرعی را زیر پا گذاشته و همه را نسبت به مسایل دینی و مذهبی، اجتماعی و اقتصادی بی توجه نموده است، بارها دیده شده که جوانان کنار مسجد ورزش نموده و صدای اذان را شنیده اما به بازی خود ادامه داده و توجهی به نماز و... ندارند. داور و بازکنان هر یک با صدای بلند داد و فریاد زده و به نماز اهمیتی نمی دهند.

اما ضررهای اقتصادی این گونه بازیها، نظام اقتصادی خانواده را به هم می ریزد و از اینکه آنها دنبال لقمه نانی باشند به تماشای اینگونه بازیها می پردازند. و کشورها برای اینگونه بازیها سرمایه های هنگفتی خرج می نمایند حالانکه ۹۰٪ جمعیت آن کشور را افرادی تشکیل می دهند که زیر خط فقر زندگی نموده و برای لقمه نانی محتاج اند. آب بهداشتی نداشته و در مسایل آموزش و پرورش مشکل داشته و از نیازهای اولیه زندگی محروم اند، اما آن کشورها برای اینگونه بازیها از گنج قارون سرمایه گذاری می نمایند.

معمولاً دشمنان برای اینکه اوقات نوجوانان و جوانان را بگیرند عمداً تاریخ این بازیها را هنگامی می گذارند که فرزندان ما مشغول امتحانات هستند تا جلوی کوشش و تلاش فرزندان ما را بگیرند، فرزندانمانی که امید آینده کشور بوده، جوانانی که با تحصیلات عالی خود چشم و چراغ کشور بوده و با خواندن دروس و تخصص گرفتن بایستی چرخهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را بچرخانند، اما متأسفانه او از پای تلویزیون برنخواسته و کلیه اوقات خود را به بطالت می گذارند، به ناچار، دولت مردان برای متخصصین سرمایه های هنگفتی خرج نموده و آنها را از خارج استخدام می نمایند.

با دیدن برنامه‌ها، ذهن فرزندان ما خسته شده و در آخر با نمرات خیلی پایین قبول شده یا مشروط می‌شوند، متأسفانه اگر کمی دقت می‌شد فرزندان ما به این مشکل دچار نمی‌شدند. آری، یکی از علتهای افت تحصیلی کودکان، نوجوانان و جوانان به همین معضل بستگی دارد، مسئولین و دست‌اندرکاران باید توجه شایانی به این مشکل داشته و راهکار مناسبی را ارائه دهند.

از نظر قوانین شرعی و عرفی ورزش، ورزش است اما مقصد و هدف زندگی نیست، آری، اسلام نام واقعیتهاست، اسلام انواع ورزشها را نیاموخته و اسامی آن را عنوان ننموده، بلکه تلاش، کوشش و جهاد را آموخته است، اسلام نام خوشگذرانی و وقت‌کشی نیست بلکه نام عزت و افتخار در کلیه میادین زندگی است. هر ورزشی که وقت‌کشی کرده، و صلاحیت فکری، روحی و جسمانی را قلج‌کند ناجایز بوده و از نظر شرع و عرف مردود است.

آری، ورزشی مورد توجه اسلام است که ذهن و فکر انسان را پرورش داده و بر قدرت جسم افزوده تا در کارزار و میدان جنگ فکری و جسمی بر دیگران برتری داشته و از آن درس تعاون، همیاری و همکاری آموخته شود.

پیامبر ﷺ فرمودند: «غیر از سه ورزش که بیان می‌دارم بقیه ورزشها ارزشی ندارند: ۱- تیر اندازی ۲- اسب سواری ۳- شنا» (۱)

از حدیث اینگونه استنباط می‌شود که پیامبر خدا ﷺ به یکسری ورزشها اهمیت ویژه‌ای داده و فرموده که ورزشهایی خوب هستند که در آن تعاون و همیاری باشد. بطور مثال: شمشیر بازی، ورزش دو، کوهنوردی و... که فرد از این ورزشها نیرو و مبارزه با دشمن را تعلیم می‌گیرد و در عوض از شطرنج، کبوتر بازی، و... منع نموده، زیرا در آن هیچ‌گونه تعاون و همیاری وجود ندارد. مع الاسف امروزه اکثر ورزش‌ها بی‌حیایی، زدودن افکار و ذهن را آموخته و با ورزش‌های عصر پیامبر ﷺ کاملاً

متفاوت بوده و در آن هیچ‌گونه تقویت جسمی و روحی موجود نمی‌باشد؛ اما تعدادی از ورزش‌ها هستند که به انسان روحیه جهاد، مردانگی و غیرت را تعلیم داده و اینگونه ورزش‌ها باعث نشاط شده و فرد را جنگجویی به تمام معنی می‌نماید این‌ها عبارتند از: کاراته، کانگ فو، تکواندو و...

ورزشهای زمان پیامبر ﷺ قدرت بدنی را می‌افزود تا در میدان نبرد و جنگ با دشمنان به خوبی جنگیده و صفوف آنها را تار و مار می‌نمودند.

سربازان و جوانان حبشی مسابقه شمشیربازی می‌دادند پیامبر خدا ﷺ تماشا می‌نمودند. ام المؤمنین عایشه صدیقه (رضی الله عنها) روایت می‌کنند: «پیامبر ﷺ از درب منزل من به جوانان سیاه حبشی که در مسجد مسابقه شمشیر بازی می‌دادند، نگاه می‌نمودند.» (۲)

مجلات و عکس مبتدل

یکی از مشکلاتی که دامن جوانان را گرفته، نگاه نمودن به عکس‌های مبتدل و هدیه کردن آن به یکدیگر است نوجوانانی که تازه چشم و گوششان باز شده هنگامی که عکس‌های نیمه‌عریان، و عریان را می‌بینند، هیجان زده شده و به امراض روحی و روانی دچار می‌شوند. خیلی از خانواده‌ها اینگونه تصور می‌کنند، که داشتن عکس‌های مبتدل و زدن آنها به دیوار و دوختن کوبلن یک نوع آزادی بوده و می‌گویند: «ای بابا! جوان هستند، بگذار آزاد باشند!»

یکی دیگر از مشکلات، وجود رمانها و داستانهای عاشقانه است که جوانان و نوجوانان با شوق و ولع خاصی آنها را می‌خوانند و تا زمانی که آن کتاب را تمام نشده از جای خود بر نمی‌خیرند. وظیفه والدین است که به این امر مهم توجه نموده و مواظب فرزندان خود باشند تا صلاحیت‌های ذهنی و فکری آنها خراب نشود و

بوده و حرام است چنانچه حدیثی از پیامبر خدا ﷺ نقل شده است که فرمودند: «هر نوشیدنی که نشه نماید حرام است.»

اثر تخریبی شراب بر بشریت

شراب نه تنها فرد را بدبخت می‌کند بلکه اثرات آن بر

از جملهٔ ضررهای دینی کشیدن سیگار این است که بر شخص معتاد به آن، انجام دادن عبادات و علی‌الخصوص روزه گرفتن خیلی شاق و سخت است، لذا توصیه می‌شود که هیچ فردی از انسانها سیگار نکشد.

نسل هم مترتب است، و بر فرزندان از نظر جسمی و فکری اثرات شوم خود را می‌گذارد.

روزنامه عربی زبان «الاصلاح» به نقل از ماهنامه‌ای یونانی می‌نویسد: «طی آزمایشی که از ۲۷۹ مادر و پدر شرابخوار بعمل آمده این نتایج بدست آمده است: بچه‌های ۲۲ نفر سقط نموده، و بچه‌های ۳۶ نفر هنگام تولد تلف شده، بچه‌های ۱۵۵ نفر تشنجی و بچه‌های ۵۶ نفر بی‌خرد و کم عقل شده‌اند.»^(۲)

سیگار و انواع مواد مخدر دیگر

کشیدن سیگار یکی از مشکلات جوانان بوده و این عزیزان برای اینکه خود را از غم و غصه‌رهایی دهند و عصبانیت خود را فرو ببرند، می‌گویند: سیگار چیز خوبی بوده و باعث می‌شود که از غم‌های انسان کاسته شود، اما نمی‌دانند که این عادت باعث فلاکت و بدبختی انسان

خدای نکرده انگلی برای جامعه نشوند. اسلام و عرف از روز اول ریشه اینگونه فساد را خشکانده است.

شراب

در عصر حاضر یکی دیگر از مشکلات نوجوانان و خصوصاً جوانان مسکرات هستند متأسفانه اکثر افراد جامعه و گروه‌های مختلف به درد خانمانسوز اعتیاد و شراب نوشی مبتلا شده‌اند... سعی می‌کنند، که در اکثر مجالس بطریهای شراب چیده شده باشد، مجلس و محفلی که بر سفره آن شراب نباشد ارزشی نداشته و آن مجلس لطفی ندارد. از نظر شرع و قانون شراب کثیف بوده و از عمل‌های شیطانی می‌باشد و خداوند از نوشیدن آن ناراحت و ناراضی می‌شود با نوشیدن شراب بین یکدیگر دشمنی بوجود آمده و از ذکر و یاد خداوند غافل می‌شوند. آیات و احادیث فراوانی داریم که حرام بودن شراب با آنها ثابت می‌شود. خلاصه نوشیدن آن خیلی خطرناک است زیرا کانون گرم خانواده را متزلزل می‌سازد، آمار نشان داده است که اکثر طلاق‌ها بعد از شرابخواری صورت گرفته است.

حکیم الامت مولانا اشرفعلی تھانوی رحمۃ اللہ علیہ ضررهای شراب را بر شمرده است: «اگر ملتی عادت به شرابخواری کند، در آنجا مصایب و مشکلات زیاد خواهد شد، اگر عمیق به ممالک اروپایی بنگریم بر اثر نوشیدن شراب روز به روز معضلات و جرایم بیشتر می‌شود، دور ننگریم به یکی از کشورهای کوچک اروپا به نام «بلژیک» بصورت خیلی عمیق اگر نگاه کنیم مشاهده می‌کنیم که ۱۹ هزار کارخانه شراب‌سازی دارد. که از نتایج زشت آن کثرت جرایم بوده و ۸۰٪ آنها خودکشی نموده، ۴۷٪ آنها در زندان ۷۹٪ در فلاکت و فقر و ۷۵٪ آنها دیوانه و مجنون شده‌اند.»^(۱)

شراب قوای جسمانی را نابود کرده و باعث ازدیاد امراض می‌گردد، نوشیدن و اجازه خرید و فروش آن در حقیقت یک عمل زشت می‌باشد. زیرا اکثر جرایم بعد از نوشیدن آن رخ می‌دهد. خلاصه هر چیز مسکر ممنوع

۱- المصالح العقلیه - ص: ۳۱۱ و ۳۱۰

۲- مجله عربی الاصلاح - ج: ۹ - شماره: ۱۰۴

شده است، کودک، پیر و جوان هر یک شکار این عمل خانماسوز شده‌اند، کشیدن سیگار باعث می‌شود که به فرد ضررهای مادی، جسمی و دینی برسد، اکثر علما و اندیشمندان اسلامی کشیدن سیگار را منع نموده‌اند.

شیخ عینی یکی از علمای حنفی در کتاب خود به نام «تحریم الله» بنا بر چهار دلیل کشیدن سیگار را حرام نموده است:

۱- بنا بر گفته پزشکان حاذق بر تندرستی انسان اثر گذاشته لذا بالاتفاق کشیدن آن حرام است.

۲- حالت نشگی و مستی دارد؛ بنا بر حدیثی که از پیامبر خدا ﷺ روایت است هر چیزی نشه آور و مفتر^(۱) باشد مصرف ممنوع است.

۳- بوی بد آن دیگران را اذیت و آزار می‌دهد علی الخصوص نمازگزاران و فرشته‌ها از بوی بد و متعفن آن معذب هستند.

۴- بطور قطع و یقین این اسراف بوده و آتش‌زدن به زندگی است.

شیخ محمد ابراهیم یکی از علمای مصر در کتابشان «حکم شرب الدخان» می‌فرمایند: «از جمله ضررهای دینی کشیدن سیگار این است که بر شخص معتاد به آن، انجام دادن عبادات و علی الخصوص روزه گرفتن خیلی شاق و سخت است، لذا توصیه می‌شود که هیچ فردی از انسانها سیگار نکشد و کشیدن آن حرام است. کشیدن سیگار بر اعضا، جوارح و تمام بدن انسان ضررهای زیادی می‌رساند که از آن جمله موارد زیر را می‌توان نام برد:

۱- جسم انسان نحیف می‌شود.

۲- بینایی چشم کم می‌شود.

۳- از نظر روحی و روانی بر اعصاب تأثیر منفی می‌گذارد.

۴- کم اشتها می‌شود.

۵- سوء هاضمه.

۶- سرما خوردگی سریع.

۷- اکثر بیماریهای سل بر اثر کشیدن سیگار می‌باشد.

خلاصه بر والدین لازم است، جلوی این معضل بزرگ را با منطق گرفته نه خود سیگار کشیده و نه بگذارند که فرزندانشان دنبال سیگار کشیدن باشند.

از همه خطرناک‌تر مسأله اعتیاد به مواد مخدر یا مواد افیونی است که متأسفانه این عمل بد و زشت در بعضی مناطق به عنوان یک ارزش تلقی شده و اگر جلسه‌ای منعقد شود و در آن جلسه و محفل حشیش، تریاک و... نباشد، آن مجلس به مذاق خیلی‌ها خوشایند نیست، و متأسفانه این عمل زشت در اکثر مناطق کشور عزیزمان شایع شده و باعث بدبختی خانواده‌ها گردیده و آبرو و حیثیت افراد خوب جامعه را به خطر انداخته و کانون گرم خانواده را متلاشی نموده و آمار نشان داده است که علت بسیاری از طلاق‌ها، عامل اعتیاد می‌باشد.

پدران و مادران بایست خیلی سعی نمایند که فرزندانشان به این عمل زشت و قبیح مبتلا نگردند و سعی نمایند که فرزندان خود را ترک نموده و با آنها به مهربانی و تلافی برخورد نموده و هیچ‌گونه محبت و علاقه را از آنها دریغ نمایند و برای آنها بطور صحیح برنامه‌ریزی کنند، تا چرخه زندگی به سرعت به سوی کمال و پیشرفت و ترقی بحرکت درآید.

در پایان توصیه می‌شود که اولیا و مربیان و معلمین بتوانند عوامل بزه را ریشه‌یابی نموده و به فرزندان و دانش‌آموزان شناسانده و راهکارهای درست را به فراخور حال آنها پیدا نموده و درست به آنها تلقین نمایند تا از این رهگذر جوانان آگاهی یافته و با بزهکاری و عوامل آن مبارزه نمایند. «انشاء الله»

۱- مفتر: «هر چیزی که با استفاده کردن آن بر اعضا و اندام فشر و سستی بیاورد را گویند.»